

بیاتی

۱- از دقت در آیه شریفه: «خداست که بادها را فرستاد تا ابر را برانگیزد» و «نه تنها استخوان‌های آنها را به حالت اول درمی آوریم، بلکه سرانگشتان آنها را نیز همان گونه که بوده، مجدداً خلق می کنیم» به ترتیب موضوع ..... و ..... مفهوم می گردد. (با تغییر)

- ① امکان معاد در پرتو نظام مرگ و زندگی در طبیعت - امکان معاد در پرتو پیدایش نخستین انسان
- ② امکان معاد در پرتو نظام مرگ و زندگی در طبیعت - اثبات قدرت الهی
- ③ امکان آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در برزخ - امکان معاد در پرتو پیدایش نخستین انسان
- ④ امکان آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در برزخ - اثبات قدرت الهی

۲- بیت «تو را چندین پیمبر کرده آگاه/ که خواهد بود کاری صعب بر راه»، با کدام یک از قوانین زیر ارتباط دارد و کدام آیه شریفه، مؤکد این مطلب است؟

- ① لزوم دفع خطر احتمالی - «الله لا اله الا هو یجمعنکم الی یوم القیامة»
- ② معاد لازمه عدل الهی - «الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة»
- ③ لزوم دفع خطر احتمالی - «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الأرض»
- ④ معاد لازمه عدل الهی - «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الأرض»

۳- کدام آیه مبارکه هم مفهوم آیات است؟ «اگر طفلی بدو گوید بیارم / که زیر این غسل زهر است در جام»، «چو از طفل آن سخن دارد شنیده / بلاشک دست از آن دارد کشیده»

- ① آیا پنداشتید که شما را عبث آفریدیم و به سوی ما باز نمی گردید؟
- ② آیا متقین را مانند ناپاکان و بدکاران قرار خواهیم داد؟
- ③ و برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود.
- ④ خداوند کسی است که هیچ خدایی جز او نیست، او قطعاً شما را در روز قیامت جمع می کند.

۴- «محال و ناروا بودن عدم وقوع معاد» و «خارج ساختن آن از یک امر بعید» به ترتیب ناشی از چیست و «عدم عبث آفرینی در خلقت خدا»، تجلی کدام مورد است؟

- ① ضرورت معاد - امکان معاد - اولی ② ضرورت معاد - امکان معاد - دومی ③ امکان معاد - ضرورت معاد - دومی ④ امکان معاد - ضرورت معاد - اولی

۵- امکان معاد جسمانی در پرتو ..... ، ..... و ..... است و ترجمه آیه شریفه، ..... بیانگر امر نخستین می باشد.

- ① حکمت الهی - عدل الهی - زنده شدن مردگان - نظام مرگ و زندگی در طبیعت - آیا پنداشته اید که ما شما را بیهوده آفریده ایم.
- ② پیدایش نخستین انسان - زنده شدن مردگان - نظام مرگ و زندگی در طبیعت - کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟
- ③ پیدایش نخستین انسان - زنده شدن مردگان - نظام مرگ و زندگی در طبیعت - ماجرای عذیر نبی علیه السلام.
- ④ حکمت الهی - عدل الهی - زنده شدن مردگان - آیا متقین را مانند ناپاکان و بدکاران قرار خواهیم داد؟

۶- کدام مورد، از دلایل انکار معاد بوده و پاسخ قرآن کریم به این افراد در کدام گزینه بیان شده است؟

- ① کسانی که جاهل بوده و تهی از معرفت اند - اشاره به پیدایش نخستین انسان
- ② کسانی که جاهل بوده و تهی از معرفت اند - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
- ③ کسانی که قدرت خود را با قدرت خدا مقایسه می کنند - اشاره به پیدایش نخستین انسان
- ④ کسانی که قدرت خود را با قدرت خدا مقایسه می کنند - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی

۷- اقتضای کدام استدلال قرآنی وجود جهانی به نام آخرت است تا انسان‌ها به آن چه استحقاقش را دارند، برسند و این موضوع در کدام آیه شریفه متجلی است؟

- ① عدل الهی - «أَمْ نَجْعَلُ الذِّینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ کَالْمُفْسِدِینَ فِی الْأَرْضِ»
- ② حکمت الهی - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَینَا لَا تُرْجَعُونَ»
- ③ عدل الهی - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَینَا لَا تُرْجَعُونَ»
- ④ حکمت الهی - «أَمْ نَجْعَلُ الذِّینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ کَالْمُفْسِدِینَ فِی الْأَرْضِ»

۸- از دقت در دو آیه شریفه: «برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست.» به ..... وقوع معاد در بُعد ..... پی می بریم. (با تغییر)

- ۱) ضرورت - روحانی که بخش ثابت وجود انسان و بری از تغییر و تحول است.
- ۲) ضرورت - آفرینش مجدد جسم برای پیوستن روح منزله از تجزیه و استهلاك به آن.
- ۳) امکان - روحانی که بخش ثابت وجود انسان و بری از تغییر و تحول است.
- ۴) امکان - آفرینش مجدد جسم برای پیوستن روح منزله از تجزیه و استهلاك به آن.

۹- هرگاه بخواهیم حقایق رستاخیز را «مبتنی بر عدل و حکمت خداوند» اثبات کنیم، به ترتیب پیام آیات ..... و ..... حاکی از این موضوع می‌باشد. (باتغییر)

- ۱) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» - «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
- ۲) «افحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجَعُونَ» - «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»
- ۳) «و ما خلقنا السماء و الارض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق» - «افحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجَعُونَ»
- ۴) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» - «افحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجَعُونَ»

۱۰- کدام مورد، از دلایل انکار معاد بوده و پاسخ قرآن کریم به این افراد در کدام گزینه بیان شده است؟

- ۱) کسانی که جاهل بوده و تهی از معرفت‌اند- اشاره به پیدایش نخستین انسان
- ۲) کسانی که جاهل بوده و تهی از معرفت‌اند- ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
- ۳) کسانی که قدرت خود را با قدرت خدا مقایسه می‌کنند- اشاره به پیدایش نخستین انسان
- ۴) کسانی که قدرت خود را با قدرت خدا مقایسه می‌کنند- ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی

۱۱- اقتضای کدام استدلال قرآنی وجود جهانی به نام آخرت است تا انسان‌ها به آن چه استحقاقش را دارند، برسند و این موضوع در کدام آیه شریفه متجلی است؟

- ۱) عدل الهی - «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض»
- ۲) عدل الهی - «افحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجَعُونَ»
- ۳) حکمت الهی - «افحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجَعُونَ»
- ۴) حکمت الهی - «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض»

۱۲- بیت «تو را چندین پیمبر کرده آگاه/ که خواهد بود کاری صعب بر راه» با کدامیک از قوانین زیر ارتباط دارد و کدام آیه شریفه، مؤکد این مطلب است؟

- ۱) لزوم دفع خطر احتمالی- «الله لا اله الا هو ليجمعنكم الي يوم القيامة»
- ۲) معاد لازمه عدل الهی- «الله لا اله الا هو ليجمعنكم الي يوم القيامة»
- ۳) لزوم دفع خطر احتمالی- «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض»
- ۴) معاد لازمه عدل الهی- «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض»

۱۳- کدام آیه، معاد را از حالت امری بعید و غیر ممکن خارج می‌سازد و در این آیه از کدامین صفت الهی پرده‌داری می‌شود؟

- ۱) خداست که بادها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند و سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم ... زنده شدن قیامت نیز همین گونه است - قدرت
- ۲) خداست که بادها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند و سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم .... زنده شدن قیامت نیز همین گونه است - حکمت
- ۳) آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟ - قدرت
- ۴) آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟ - حکمت

۱۴- مهم‌ترین خبری که انبیاء برای بشریت آورده‌اند، خبر از ..... است و ایمان به خدا ..... بر ایمان به آخرت است و در قرآن کریم بیش‌ترین موضوعی که از آن سخن رفته است ..... می‌باشد.

- ۱) معاد و سرای آخرت - مقدم - توحید (۲) توحید و یکتاپرستی - مقدم - معاد (۳) معاد و سرای آخرت - مؤخر - معاد (۴) توحید و یکتاپرستی - مؤخر - توحید

۱۵ - استدلال‌های قرآن کریم دربارهٔ امکان معاد ..... دسته اند و ..... به آن اشارت ندارد.

- ۱ دو- اشاره به پیدایش نخستین انسان
- ۲ سه- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت
- ۳ سه- اشاره به عدالت الهی
- ۴ دو- اشاره به نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان

۱۶ - برزخ در لغت به چه معناست؟ و پاسخ خداوند به درخواست بدکاران مبنی بر بازگشت به دنیا برای جبران اعمالشان کدام است؟

- ۱ عالمی است میان زندگی دنیوی و حیات اخروی - «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ؟»
- ۲ فاصله و حائل میان دو چیز - «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ؟»
- ۳ عالمی است میان زندگی دنیوی و حیات اخروی - «كَلَّا؟ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ»
- ۴ فاصله و حائل میان دو چیز - «كَلَّا؟ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ»

۱۷ - پیش‌بینی پاسخ مناسب برای تمایلات انسان توسط خداوند متعال، تأکیدی است بر ..... که از دلایل ..... است و آیهٔ شریفهٔ .....

مصدق آن می‌باشد. (با تغییر)

- ۱ حکمت الهی - ضرورت معاد - «أفحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجِعُونَ»
- ۲ حکمت الهی - امکان معاد - «أفحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أنكم لنا لا تَرْجِعُونَ»
- ۳ عدل الهی - ضرورت معاد - «ام نجعل الَّذِينَ آمَنُوا و عملوا الصَّالِحَات كالمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»
- ۴ عدل الهی - امکان معاد - «ام نجعل الَّذِينَ آمَنُوا و عملوا الصَّالِحَات كالمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»

۱۸ - کدام مفهوم از آیهٔ شریفه: «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُجَمِّعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ...» مستفاد می‌گردد و این آیهٔ شریفه به ترتیب به کدام یک از اصول اعتقادی اشاره

دارد؟

- ۱ قطعیت حیات مجدد آدمی - توحید و معاد
- ۲ قطعیت حیات مجدد آدمی - توحید و معاد
- ۳ حتمیت وقوع معاد - عدل الهی و حکمت الهی
- ۴ حتمیت وقوع معاد - حکمت الهی و عدل الهی

۱۹ - پیامبران الهی چه چیزی را سرلوحهٔ دعوت خویش قرار داده‌اند و در استدلال‌های قرآنی دربارهٔ امکان معاد بیش از هر چیز کدام صفت خداوندی

مطرح است؟

- ۱ ایمان و تقوا - قدرت الهی
- ۲ ایمان و تقوا - حکمت الهی
- ۳ توحید و معاد - قدرت الهی
- ۴ توحید و معاد - حکمت الهی

۲۰ - کدام مورد دربارهٔ معاد و قرآن کریم صحیح نیست؟

- ۱ قرآن کریم تنها به خبر دادن از آخرت قناعت نکرده، بلکه بارها با دلیل و برهان آن را ثابت کرده است.
- ۲ استدلال‌های قرآن کریم دربارهٔ معاد دو دسته‌اند؛ یعنی امکان و ضرورت معاد.
- ۳ در قرآن کریم دربارهٔ هیچ موضوعی به اندازهٔ معاد سخن گفته نشده است.
- ۴ قرآن کریم می‌فرماید خداوند قطعاً شما را در روز قیامت جمع می‌کند و هیچ شکی در آن نیست.

۲۱ - مسدود کردن راه هر گونه ایراد بر عدل خداوند چگونه تحقق می‌یابد و کدام آیهٔ شریفه بر ضرورت عدل خداوند تأکید دارد؟

- ۱ پاداش دادن به نیکوکاران پیش از توفی - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا»
- ۲ وجود جهان آخرت - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا»
- ۳ پاداش دادن به نیکوکاران پیش از توفی - «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
- ۴ وجود جهان آخرت - «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»

۲۲ - کدام آیه، معاد را از حالت امری بعید و غیرممکن خارج می‌سازد و در این آیه از کدامین صفت الهی پرده برداری می‌شود؟

- ۱ خداست که بادهای را می‌فرستد تا ابر را برانگیزد و سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم ... زنده شدن قیامت نیز همین گونه است - قدرت
- ۲ خداست که بادهای را می‌فرستد تا ابر را برانگیزد و سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم ... زنده شدن قیامت نیز همین گونه است - حکمت
- ۳ آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟ - قدرت
- ۴ آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟ - حکمت

۲۳ - در جایی که استدلال‌های قرآن معاد را امری بعید نمی‌شمارد، به کدام یک از دلایل اثبات معاد می‌پردازد و در داستان عزیر نبی(ع)، نمود

محسوس‌تری از کدام صفت خداوند نشان داده می‌شود؟

- ۱ ضرورت - قدرت
- ۲ امکان - حکمت
- ۳ ضرورت - حکمت
- ۴ امکان - قدرت

۲۴ - چند مورد از موارد زیر درباره خبر قرآن کریم از معاد صحیح است؟

(الف) استدلال‌های قرآن کریم درباره ضرورت معاد سه دسته‌اند.

(ب) قرآن کریم می‌فرماید: «خداوند شما را در روز قیامت جمع می‌کند که شکی در وقوع آن نیست.»

(ج) داستان عزیر نبی (ع) درباره پیدایش نخستین انسان است.

(د) در قرآن کریم درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است.

① یک

② دو

③ سه

④ چهار

۲۵ - کدام گزینه به ترتیب به دلیل انکار معاد و پاسخ قرآن به این نوع اعتقاد اشاره دارد؟

① عدم شناخت قدرت الهی - «دوزخیان» می‌گفتند: هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم ...»

② گناهکاری و تجاوز - «گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند...»

③ عدم شناخت خلقت الهی - «گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند...»

④ شرک و نفاق - «دوزخیان» می‌گفتند: هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم ...»

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۲ ■ ترجمه آیه شریفه: «خداست که بادها را می فرستد تا ابر را برانگیزد. سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم زنده شدن قیامت نیز همین گونه است.» ← امکان معاد در پرتو نظام مرگ و زندگی در طبیعت
- ترجمه آیه شریفه: «نه تنها استخوان های آن ها را به حالت اول در می آوریم، بلکه سرانگشتان آن ها را نیز همان گونه که بوده، مجدداً خلق می کنیم.» ← اثبات قدرت الهی
- ۲ - گزینه ۱ بیت: «تو را چندین پیمبر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه، بیانگر یک قانون عقلی یعنی «دفع خطر احتمالی، لازم است»، می باشد و این موضوع در آیه ۸۷ نساء: «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» مشهود است.
- ۳ - گزینه ۴ قرآن کریم با تأکید فراوان درباره وقوع معاد اعلام می کند: «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» این آیه قرآن با این ابیات:
- «اگر طفلی بدو گوید بیارم / که زیر این غسل زهر است در جام،» «چو از طفل آن سخن دارد شنیده / بلاشک دست از آن دارد کشیده» هم پیام است.
- ۴ - گزینه ۱ قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می داند بلکه وقوع آن را نیز امری ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و ناروا می داند (ضرورت معاد). استدلال هایی که امکان معاد را ثابت می کند و آن را امری ممکن و شدنی نشان می دهد و آن را از حالت امری بعید و غیر ممکن خارج می سازد.
- * خداوند حکیم است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نیست (این بیانگر ضرورت معاد بر اساس حکمت الهی است و از دلایل ضرورت معاد است).
- ۵ - گزینه ۲ دلایل امکان معاد
- (۱) «پیدایش نخستین انسان» (گفت: کیست که این استخوان های پوسیده را دوباره زنده کند؟
- (۲) زنده شدن مردگان: ماجرای غزیر نبی علیه السلام
- (۳) زنده شدن مردگان: ماجرای غزیر نبی علیه السلام
- دلایل ضرورت معاد (۱) حکمت الهی
- (۲) عدل الهی
- ۶ - گزینه ۳ یکی از دلایلی که سبب می شود عدهای دست به انکار معاد بزنند، این است که چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می سنجند و چون آن را امری بسیار بعید می یابند، به انکار آن می پردازند. از این رو، قرآن یکی از انگیزه های انکار معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می کند. یکی از دلایل قرآن در این زمینه (امکان معاد)، اشاره به پیدایش نخستین انسان است.
- ۷ - گزینه ۱ عدل یکی از صفات الهی است و خداوند عادل است و لازمه عدل الهی این است که جهان دیگری به نام آخرت است تا هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند.
- و اما آیه شریفه ۲۸ سوره ص: «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است.
- ۸ - گزینه ۴ ترجمه آیه شریفه: «و برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آنها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست.» مربوط است به امکان وقوع معاد، در بُعد آفرینش مجدد جسم برای پیوستن روح منزه از تجزیه و استهلاک به آن.
- ۹ - گزینه ۴ حقایق (ضرورت) رستاخیز براساس:
- ۱- عدل خداوند: «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
- ۲- حکمت خداوند: «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ لَا تُرْجَعُونَ»
- ۱۰ - گزینه ۳ یکی از دلایل که سبب می شود عدهای دست به انکار معاد بزنند، این است که چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می سنجند و چون آن را امری بسیار بعید می یابند، به انکار آن می پردازند. از این رو، قرآن یکی از انگیزه های انکار معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می کند. یکی از دلایل قرآن در این زمینه (امکان معاد)، اشاره به پیدایش نخستین انسان است.
- ۱۱ - گزینه ۱ عدل یکی از صفات الهی است و خداوند عادل است و لازمه عدل الهی این است که جهان دیگری به نام آخرت است تا هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند.
- و اما آیه شریفه ۲۸ سوره ص: «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»، بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است.
- ۱۲ - گزینه ۱ بیت: تو را چندین پیمبر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه، بیانگر یک قانون عقلی یعنی «دفع خطر احتمالی، لازم است»، می باشد و این موضوع در آیه ۸۷ نساء: «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» مشهود است.
- ۱۳ - گزینه ۱ قرآن کریم یکی از انگیزه های انکار معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می کند و دلایل و شواهد زیادی می آورد تا نشان دهد معاد امری ممکن و شدنی است و خداوند بر انجام آن تواناست. مانند: اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت.
- و اما ترجمه آیه شریفه: «خداست که بادها را می فرستد تا ابر را برانگیزد. سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم. زنده شدن قیامت نیز همین گونه است، بیانگر امکان معاد در پرتو نظام مرگ و زندگی در طبیعت (رستاخیز طبیعت) است.
- ۱۴ - گزینه ۱ مهم ترین خبری که انبیاء برای بشریت آورده اند، خبر از معاد و سرای آخرت است و ایمان به خدا مقدم بر ایمان به آخرت است و در قرآن کریم بیشترین موضوعی که از آن سخن رفته است، توحید و سپس معاد می باشد.
- همچنین پیامبران پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته اند.
- ۱۵ - گزینه ۳ استدلال های قرآن کریم درباره امکان معاد سه دسته اند:
- ۱- اشاره به پیدایش نخستین انسان.
- ۲- اشاره به نمونه هایی از زنده شدن مردگان.
- ۳- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت.
- در این میان «عدالت الهی»، در زمره دلایل امکان معاد نیست؛ بلکه مربوط به دلایل ضرورت معاد می باشد.

۱۶ - گزینه ۴ - برزخ در لغت به معنای فاصله و حائل میان دو چیز است.

- پاسخ خداوند به درخواست بدکاران مبنی بر بازگشت به دنیا برای جبران اعمالشان این است «كَلَّا؟ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا» هرگز! این سخنی است که او می گوید.

۱۷ - گزینه ۱ خداوند حکیم است و لازمه حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد اگر خداوند تمایلات و گرایش‌هایی را در موجودات قرار داده است، امکانات پاسخگویی به آن تمایلات و نیازها را نیز در درون موجودات قرار داده است. و این مطلب از دلایل ضرورت معاد می باشد.

و اما آیه‌ای که ضرورت معاد را در پرتو حکمت الهی تأیید می کند: «فحسبتم أنما خلقتناک عبثاً و أنکم الینا لا تُرجعون» می باشد.

■ آیه شریفه: «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض ام نجعل المتقین کالفجار» بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است.

۱۸ - گزینه ۱ لا اله الا هو ← بیانگر توحید / عبارت «یوم القیامه» ← بیانگر معاد

لیجمعنکم «حرف لام» در عبارت «لیجمعنکم» و عبارت «لا ریب فیه» بیانگر قطعیت حیات مجدد آدمی می باشد. ترجمه: قطعاً شما را در روز قیامت جمع می کند «لیجمعنکم» حیات مجدد آدمیان

۱۹ - گزینه ۳ پیامبران الهی مرگ را گذرگاهی به سوی حیات برتر در جهان آخرت می دانند و ایمان به زندگی در جهان دیگر را در کنار توحید و یکتاپرستی سرلوحه دعوت خود قرار داده اند. یکی از دلایلی که سبب می شود عده‌ای معاد را انکار کنند، این است که چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می سنجد و لذا آن را ناممکن می دانند ولی استدلال‌های قرآنی درباره امکان معاد ثابت کننده قدرت نامحدود خداوند است.

۲۰ - گزینه ۳ در قرآن کریم بعد از توحید و یکتاپرستی درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است.

۲۱ - گزینه ۴ - اگر جهان دیگری (آخرت) نباشد، که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را؟؟؟ عادلانه بودن نظام خداوند در آیه شریفه «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» بیان شده است.

۲۲ - گزینه ۱ قرآن کریم یکی از انگیزه‌های انکار معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می کند و دلایل و شواهد زیادی می آورد تا نشان دهد معاد امری ممکن و شدنی است و خداوند بر انجام آن تواناست. مانند: اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت.

و اما ترجمه آیه شریفه: «خداست که بادها را می فرستد تا ابر را برانگیزد. سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم. زنده شدن قیامت نیز همین گونه است.» بیانگر امکان معاد در پرتو نظام مرگ و زندگی در طبیعت (رستاخیز طبیعت) است.

۲۳ - گزینه ۴ در قرآن کریم، دسته‌ای از دلایل هستند که «امکان» معاد را ثابت می کنند و آن را از حالت امری بعید و غیرممکن بودن خارج می کند.

قرآن برای اینکه قدرت خدا را به صورت محسوس تری در این زمینه نشان دهد، ماجراهایی را نقل می کند که در آن‌ها به اراده خداوند مردگانی زنده شده اند. از آن جمله می توان به ماجرای عزیر نبی علیه السلام اشاره کرد.

۲۴ - گزینه ۱ فقط مورد (ب) درست بوده و موارد (الف، ج و د) نادرست است.

تصحیح موارد نادرست:

«الف»: استدلال‌های قرآن درباره معاد دو دسته اند: (۱) حکمت (۲) عدل

«ج»: داستان عزیر نبی (ع) درباره نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان است.

«د»: در قرآن کریم بعد از توحید درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است.

۲۵ - گزینه ۲ قرآن کریم در سوره مطففین آیات ۱۰ - ۱۲ از جمله دلایل انکار و تکذیب روز جزا را تجاوز و گناهکاری می داند.

خداوند توجه منکرین معاد را به پیدایش نخستین انسان‌ها جلب می کند و توانایی خود در آفرینش وی را تذکر می دهد و می فرماید: «برای ما مثلی زد درحالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند.»

دقت شود که در قسمت اول گزینه ۳ به عدم شناخت خلقت الهی اشاره شده است، در صورتی که از دلایل منکران معاد، نشناختن قدرت الهی است.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲

۲ - ۱

۳ - ۴

۴ - ۱

۵ - ۲

۶ - ۳

۷ - ۱

۸ - ۴

۹ - ۴

۱۰ - ۳

۱۱ - ۱

۱۲ - ۱

۱۳ - ۱

۱۴ - ۱

۱۵ - ۳

۱۶ - ۴

۱۷ - ۱

۱۸ - ۱

۱۹ - ۳

۲۰ - ۳

۲۱ - ۴

۲۲ - ۱

۲۳ - ۴

۲۴ - ۱

۲۵ - ۲